

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

**Кафедра методики професійної освіти та
соціально-гуманітарних дисциплін**

ОКСАНА ОЛІФЕРЧУК

**МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД
ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ ЗП(ПТ)О:
ЕЛЕКТРОННИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КУРС**

Біла Церква 2024

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

Кафедра методики професійної освіти та
соціально-гуманітарних дисциплін

ЕЛЕКТРОННИЙ НАВЧАЛЬНИЙ КУРС

**«Методичний супровід професійно-теоретичної підготовки
фахівців ЗП(ПТ)О»**

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри методики професійної освіти
та соціально-гуманітарних дисциплін
протокол № 2 від « 6 » лютого 2024 р.

Завідувач кафедри

Михайло Жук
(прізвище, ініціали)

Категорія слухачів: викладачі професійно-теоретичної підготовки, майстри виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти

Авторка: Оліферчук Оксана Михайлівна – старша викладачка кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін

Оксана Оліферчук. Методичний супровід професійно-теоретичної підготовки фахівців ЗП(ПТ)О: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО, 2024. с.42

Електронний навчальний курс «Методичний супровід професійно-теоретичної підготовки фахівців ЗП(ПТ)О» має на меті допомогти професійному розвитку педагогічних працівників закладів П(ПТ)О та якісно організувати змішане навчання у закладах освіти, виходячи з потреб та інтересів здобувачів освіти для підготовки конкурентоспроможних фахівців на міжнародному, національному та регіональному ринках праці. Ознайомлення з авторськими методичними розробками із впровадженням інноваційних педагогічних та виробничих технологій інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» надають можливість викладачам професійно-теоретичної підготовки та майстрам виробничого навчання вибудувувати власну траєкторію професійного-особистісного розвитку в умовах неформальної та інформальної освіти. Курс містить обґрунтування доцільності використання засобів візуалізації даних, зокрема мультимедійних презентацій як ефективного інструменту реалізації комплексного методичного забезпечення освітнього процесу, особливості принципу дизайну та порівняльну характеристику цифрових застосунків для створення інформаційно-презентаційного навчального матеріалу.

Електронний курс розраховано на 6 годин, із яких: лекції (2 год.), семінарське заняття (4 год.).

ЗМІСТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

1. АНОТАЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ.....	5
2. ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ.....	6
3. ПРОФІЛЬ ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	8
4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДУ ТА ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛІВ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ.....	12
5. ЗМІСТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ ЗА ТЕМАМИ.....	13
6. ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	25
7. ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА.....	34
8. КОМПЛЕКС ПРАКТИЧНИХ (ТЕСТОВИХ) ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ.....	35
9. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ.....	37
10. КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПУНКТ.....	40
11. ЦИФРОВА БІБЛІОТЕКА.....	40

1. АНОТАЦІЯ ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ

Електронний навчальний курс «МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗП(ПТ)О» має на меті допомогти професійному розвитку педагогічних працівників закладів П(ПТ)О та якісно організувати змішане навчання у закладах освіти, виходячи з потреб та інтересів здобувачів освіти для підготовки конкурентоспроможних фахівців на міжнародному, національному та регіональному ринках праці. Ознайомлення з авторськими методичними розробками із впровадженням інноваційних педагогічних та виробничих технологій інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» надають можливість викладачам професійно-теоретичної підготовки та майстрам виробничого навчання вибудувати власну траєкторію професійного-особистісного розвитку в умовах неформальної та інформальної освіти. Курс містить обґрунтування доцільності використання засобів візуалізації даних, зокрема мультимедійних презентацій як ефективного інструменту реалізації комплексного методичного забезпечення освітнього процесу, особливості принципу дизайну та порівняльну характеристику цифрових застосунків для створення інформаційно-презентаційного навчального матеріалу.

Електронний навчальний курс допоможе слухачам при створенні сучасного комплексного методичного забезпечення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та підвищення ефективності його застосування у процесі планування та організації освітнього процесу.

Перелік тем електронного навчального курсу:

- Методика розробки сучасного комплексного методичного забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки
- Мультимедійні презентації як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу.
- Дидактичні засоби навчання професії

2. ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЕЛЕКТРОННОГО КУРСУ

«МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗП(ПТ)О»

Пояснювальна записка

Актуальність визначається оновленням професійно-технічної освіти та впровадженням державних стандартів з конкретних робітничих професій на модульно-компетентнісній основі. Зокрема, Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року, визначає необхідність реформування освітнього середовища. Важливим напрямом вбачається модернізація освітнього середовища, що забезпечує інноваційність, доступність, прозорість, гнучкість освітнього процесу. Значна увага приділяється удосконаленню системи підготовки педагогічних працівників та їх компетентнісного розвитку.

Сучасність формує нові вимоги до сутності, змісту, методичного супроводу, плануванню та організації освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Створення сучасного комплексного методичного забезпечення навчальних дисциплін (професій) дозволяє підвищити якість проектування та планування професійної підготовки фахівців, активізувати навчальний процес, зробити його більш прозорим, доступним, логічним та діяльним.

Мета: поглиблення та удосконалення знань слухачів щодо сутності, функцій та методики створення сучасного комплексного методичного забезпечення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та підвищення ефективності його застосування у процесі планування та організації освітнього процесу.

Завдання:

1. Поглиблення та удосконалення умінь щодо розробки сучасного комплексного методичного забезпечення навчальної дисципліни або визначеної професії (спеціальності).

2. Формування навичок виокремлення методичних знахідок, їх адаптації до власної педагогічної практики у процесі планування та організації навчального процесу з використанням сучасного дидактичного забезпечення.

3. Розвиток навчально-методичної компетентності педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

4. Матеріали спрямовано на розвиток методичної, спеціальної, інноваційної та комунікаційної компетентностей педагогічних працівників.

Курс розраховано на 6 год., із яких 2 год. – лекція, 4 год. – семінарські заняття.

Курс розроблено для педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти галузі знань 01 «Освіта» на всіх етапах курсів підвищення кваліфікації за різними моделями навчання (очною, заочною, очно-дистанційною, дистанційною).

Очікувані результати опрацювання матеріалів включають:

1. Знання і розуміння:

- ❖ теоретичні відомості про сутність, мету та функції комплексного методичного забезпечення (КМЗ) предмету (професії);
- ❖ структура паспорту КМЗ предмету (професії);
- ❖ методика систематизації навчально-плануючої та методичної інформації у паспорті КМЗ;
- ❖ методика розробки навчально-плануючої документації з професійної підготовки кваліфікованих робітників;

2. Розвинені вміння:

- ❖ розробляти сучасне КМЗ предмету (професії);
- ❖ проектувати та планувати професійно-теоретичну та професійно-практичну підготовку здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу;
- ❖ проводити аудиторну та позааудиторну навчальну діяльність із використанням сучасного навчально-методичного супроводу;

3. Диспозиції:

- ❖ (цінності, ставлення) усвідомлення доцільності та необхідності організації освітнього процесу ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу;
- ❖ необхідність саморозвитку та самоудосконалення педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, неперервного підвищення особистого рівня навчально-методичної компетентності.

Ключові слова

Методичний супровід, професійно-теоретична підготовка, професійно-практична підготовка, професійна компетентність, комплексне методичне забезпечення, навчально-методичний комплекс з виробничого навчання, цифрові технології, педагогічна практика.

Реалізація завдань для досягнення результатів теми здійснюється шляхом:

- ❖ самостійного опрацювання слухачами навчального матеріалу;
- ❖ виконання контрольних-діагностичних матеріалів, спрямованих на вдосконалення вмінь і навичок на практиці застосовувати набуті теоретичні знання;
- ❖ участі в рефлексійно-оцінювальному блоці з метою використання здобутих знань, умінь (навичок) у професійно-педагогічній діяльності, написанні та захисту на підсумковому етапі випускної роботи/проєкта (на вибір).

Навчально-методичне забезпечення курсу представлено науково-методичними матеріалами (лекції, семінарські заняття, тести) і списком рекомендованих джерел відповідно до тематики програми.

3. ПРОФІЛЬ ТИПОВОЇ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Профіль Типової освітньої програми електронного навчального курсу «Методичний супровід професійно-теоретичної підготовки фахівців ЗП(ПТ)О»	
Обсяг курсу	0,2 ЄКТС-кредит На опанування матеріалів електронного курсу передбачено 6 академічних годин, що відповідають 0,2 ЄКТС-кредиту
Рівень програми	Безперервний професійний розвиток фахівців шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти
А	Мета
	поглиблення та удосконалення знань слухачів щодо сутності, функцій та методики створення сучасного комплексного методичного забезпечення у закладах професійної (професійно-технічної) освіти та підвищення ефективності його застосування у процесі планування та організації освітнього процесу
В	Характеристика Типової програми
1.	<p>Функціональна спрямованість</p> <p>Розвиток професійні компетентності, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> * здійснення методичної роботи, як здатність розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики, створення навчально-методичного комплексу предмета, здатність використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань, здатність до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів, здатність до аналізу та використання позитивної педагогічної практики; * професійний розвиток, як здатність до самоаналізу та коригування власної професійної діяльності з урахуванням результатів педагогічного впливу; розробляти та реалізовувати програму професійного самовдосконалення.
2.	<p>Фокус Типової програми</p> <p>Акцент на розвиток ключових компетентностей фахівців із питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розроблення навчально-методичного комплексу з виробничого навчання та виробничої практики; • створення навчально-методичного комплексу предмета; • ефективного поєднання онлайн навчання з аудиторним навчанням; • використання цифрових інструментів для контролю активності та ефективності, щоб управляти прогресом слухачів. • поєднання основних аспектів застосування засобів мультимедіа у навчальному процесі при проведенні різних видів занять • проектування та проведення занять із застосуванням мультимедійних презентацій
3.	<p>Орієнтація типової програми</p> <p>Типова програма електронного курсу орієнтована на розвиток методичної, спеціальної, інноваційної та комунікаційної компетентностей педагогічних працівників</p>
4.	<p>Особливості Типової програми</p> <p>Типова програма електронного курсу спрямована на розвиток навчально-методичної компетентностей сучасного педагога. Типова програма складається із лекції та 2 (двох) семінарських занять.</p>

		Проходження навчання завершується відповідним видом контролю (тести).
5.	Цільова група	Електронний курс розроблено для курсів підвищення кваліфікації всіх категорій педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти за різними формами навчання (очною, заочною, очно-дистанційною).
С Професійні вимоги (компетенції) і продовження навчання		
1.	Професійні вимоги (компетенції)	Визначає посадова інструкція фахівця
2.	Продовження навчання	Типова програма передбачає можливість подальшого розширення та поглиблення знань, умінь, розвитку методичної та цифрової компетентності педагогічних працівників закладів П(ПТ)О щодо методики викладання навчального матеріалу та основ комп'ютерного дизайну для створення, оформлення та використання мультимедійних презентацій в освітньому процесі.
Д Стиль і методика навчання		
1.	Підходи до викладання і навчання	Навчання проходить за різними моделями (очною, дистанційною, дистанційно-очною) із використанням інноваційних технологій навчання дорослих: інтерактивних лекцій, практичних завдань, тести для самоперевірки і самоконтролю, корисні матеріали для використання в професійній діяльності, рекомендації, поради.
2.	Система оцінювання	Результат навчання за Типовою програмою оцінюється (зараховано/ не зараховано): тести і самотести за результатами трьох змістових модулів
Програмні компетентності		
1.	Інтегральна компетентність	здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення дослідження, використання теорій і методів менеджменту, педагогіки і психології на практиці
2.	Загальні компетентності	здатність інтегрувати знання із сучасної філософії та соціології освіти, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію професійної діяльності на засадах людиноцентризму, демонструвати відповідні цінності професійної діяльності.
3.	Фахові компетентності	<i>андрагогічна компетентність</i> – уміння визначати освітні потреби і запити, урахувати особливості мотивації, процесу навчання, застосовувати технології модерації, фасилітації, супервізії, визначати результати навчання, спонукати до рефлексії; <i>науково-методична компетентність</i> – здатність організувати безперервний професійний розвиток у системі формальної і неформальної освіти; оцінювати рівень професійної компетентності; <i>інноваційно-дослідницька</i> – здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій, розвитку суб'єктів освітнього процесу;

		<p>психологічного супроводу й підтримки інноваційних освітніх форм і методів;</p> <p>компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку – здатність організувати професійний саморозвиток, самонавчання, самовдосконалення і самореалізацію впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти; розвивати (саморозвивати) і вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості, цінності, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства тощо;</p> <p>психологічно-фасилітативна компетентність – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я суб'єктів освітнього процесу, здатність сприяти їхньому творчому становленню та індивідуалізації;</p> <p>цифрова компетентність – здатність фахівця орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, нарощувати обсяги інформації.</p>
F	Програмні результати навчання	
	Знання і розуміння	<ul style="list-style-type: none"> ✓ теоретичні відомості про сутність, мету та функції комплексного методичного забезпечення (КМЗ) предмету (професії); ✓ структура паспорту КМЗ предмету (професії); ✓ методика систематизації навчально-плануючої та методичної інформації у паспорті КМЗ; ✓ методика розробки навчально-плануючої документації з професійної підготовки кваліфікованих робітників ✓ теоретичні відомості про основні принципи дизайну та стильового оформлення презентації; ✓ методичні, психологічні, дидактичні вимоги до мультимедійних засобів навчання; ✓ особливості створення мультимедійних презентацій
1.	Розвинені вміння	<ul style="list-style-type: none"> ✓ розробляти сучасне КМЗ предмету (професії); ✓ проектувати та планувати професійно-теоретичну та професійно-практичну підготовку здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу; ✓ проводити аудиторну та позааудиторну навчальну діяльність із використанням сучасного навчально-методичного супроводу ✓ вдало поєднувати основні аспекти застосування засобів мультимедіа у навчальному процесі при проведенні різних видів занять; ✓ проектувати заняття із застосуванням мультимедійних презентацій; ✓ проводити заняття із використанням мультимедійних презентацій
2.	Диспозиції (цінності, ставлення)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ (цінності, ставлення) усвідомлення доцільності та необхідності організації освітнього процесу ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу;

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ необхідність саморозвитку та самоудосконалення педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, неперервного підвищення особистого рівня навчально-методичної компетентності ✓ усвідомлення доцільності організації освітньої практики на принципах активізації діяльній ролі здобувачів освіти, розвитку їх професійних та особистісних якостей в контексті компетентнісного зростання; ✓ усвідомлення ролі педагогічного працівника, як наставника професійно-орієнтованого зростання майбутнього кваліфікованого робітника в освітньому середовищі.
<p style="text-align: center;">Ключові слова</p> <p>Методичний супровід, професійно-теоретична підготовка, професійно-практична підготовка, професійна компетентність, комплексне методичне забезпечення, навчально-методичний комплекс з виробничого навчання, цифрові технології, педагогічна практика.</p> <p>Мультимедійні презентації, мультимедіа, цифрові технології, освітнє середовище, принципи дизайну, педагогічні умови, творчі здібності здобувача освіти, змішане навчання, комплексне методичне забезпечення, освітній процес</p>		

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИКЛАДУ І ЗАСВОЄННЯ МАТЕРІАЛІВ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Тематичний план	Форми роботи, кількість годин					
	Усього годин	Лекції	Семінарське заняття	Самостійна робота	Кількість годин контролю	Вид контролю
Тема 1. Методика розробки сучасного комплексного методичного забезпечення предметів професійно-теоретичної підготовки	2	2				
Тема 2. Мультимедійні презентації як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу	2		2			
Тема 3. Дидактичні засоби навчання професії	2		2			
Усього годин	6	2	4			

5. ЗМІСТ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Тема 1.

МЕТОДИКА РОЗРОБКИ СУЧАСНОГО КОМПЛЕКСНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРЕДМЕТІВ ПРОФЕСІЙНО-ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

План лекції

1. Сутність технології методичного супроводу професійної підготовки кваліфікованих фахівців.
2. Паспорт КМЗ навчального предмету (професії), його структурні складові.
3. Науково-методичне забезпечення педагога професійної освіти.
4. Основна плануюча документація з професійної підготовки

1. Сутність технології методичного супроводу професійної підготовки кваліфікованих фахівців.

Перед системою освіти, зокрема професійно-технічною, постає важливе завдання: не тільки надати учням знання, а й забезпечити розвиток пізнавальних здібностей, творчого та критичного мислення, а головне – навчити учнів працювати самостійно. Наказом МОН від 17 серпня 2021 року затверджено *професійний стандарт «Майстра виробничого навчання»*.

Серед професійних компетентностей майстра виробничого навчання за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них, професійним стандартом визначено трудові функції. Однією із них є *здійснення методичної роботи*. Яка передбачає:

- здатність розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики;
- використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань;
- бути здатним до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів; аналізувати та використовувати позитивну педагогічну практику.

Успішна та якісна підготовка викладачів професійної освіти є необхідною умовою ефективного функціонування професійної освіти в країні. А саме це є основою економічного процвітання та соціального добробуту молоді в плані безпроблемного переходу від навчання до роботи. Тому вдосконалення професійної підготовки викладачів професійної освіти означає покращення системи підготовки кваліфікованих кадрів.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації є нормативним документом для організації освітнього процесу підвищення кваліфікації слухачів категорії «**Викладачі** закладів професійної (професійно-технічної) освіти» в БІНПО.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти

Обов'язки:

2.1 Планує навчальний матеріал з предмета, який викладає (робочі навчальні програми, поурочно-тематичні, поурочні плани).

2.2 Забезпечує виконання навчальних планів та програм.

2.3 Забезпечує навчально-методичну та матеріально-технічну базу для ефективного проведення кожного уроку. Працює над **створенням навчально-методичного комплексу предмета**, який викладає.

2.4 Забезпечує достатній науковий та методичний рівень вивчення програмового матеріалу, використовуючи **сучасні педагогічні та виробничі технології**.

Мета, завдання і дидактичні функції комплексного методичного забезпечення предмету (професії).

Визначення поняття “комплексне методичне забезпечення” (КМЗ)

розробка та створення оптимальної системи
**навчально-методичної документації,
засобів навчання,**
необхідних для повного та якісного навчання предметів,
професій в межах програми та відведеного
навчальним планом часу

Дидактичні функції КМЗ:

- підвищення ступеня наочності з метою посилення доступності навчального матеріалу
- задоволення і розвиток пізнавальних інтересів
- виконання ролі джерела інформації
- виконання ролі засобів управління пізнавальною діяльністю учнів з боку педагогів

КМЗ в комплексі **забезпечує навчальну діяльність** викладача, майстра виробничого навчання та навчальну **пізнавальну діяльність** учнів на всіх етапах освітнього процесу у закладах ПО:

- на етапі подачі та сприйняття навчального матеріалу;
- на етапі закріплення та удосконалення знань та вмінь;
- на етапах їх застосування та контролю

Нормативно-правове забезпечення діяльності (майстра виробничого-навчання) ґрунтується на окремих положеннях Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту», посадовій інструкції, «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 [16], **професійному стандарті «Майстер виробничого навчання».**

Державний стандарт з професії - основний законодавчо-нормативний документ у професійній підготовці кваліфікованих робітників

Державний стандарт професійної (професійно-технічної) освіти є основою для розроблення державних освітніх стандартів з конкретних професій, що внесені до [Національного класифікатора України “Класифікатор професій ДК 003:2010”](#), затвердженого наказом Держспоживстандарту від 28 липня 2010 р. № 327.

**Білоцерківський інститут
неперервної професійної освіти**

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
(Мінекономікс)
НАКАЗ
17 серпня 2021 року № 430-21
Київ

Про затвердження професійного стандарту “Майстер виробничого навчання”

В	Здійснення методичної роботи	Здатність розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики	В.1
		Здатність використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань	В.2
		Здатність до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів	В.3
		Здатність до аналізу та використання позитивної педагогічної практики	В.4

omp_7@binpo.onmicrosoft.com

2. Паспорт КМЗ навчального предмету (професії), його структурні складові.

Паспорт КМЗ - документ, в якому зафіксована нормативно – правова та плануюча документація, навчально-методична література, оптимальний набір дидактичних та методичних засобів навчання, необхідних для повного та якісного викладання і вивчення всіх вузлових питань тем робочих програм професійно-теоретичної або професійно-практичної підготовки

Основні розділи паспорта КМЗ професії:

1. Основна законодавчо-правова та нормативна документація системи професійно-технічної освіти
2. Плануюча документація з професійно-практичної підготовки
3. Науково-методичне забезпечення майстра виробничого навчання
4. Дидактичне забезпечення для вивчення тем навчального матеріалу з професійно-практичної підготовки.
5. Матеріально-технічне забезпечення.
6. Паспорт майстерні, лабораторії, виробничої ділянки .

Основні розділи паспорта КМЗ навчального предмету:

1. Законодавчо-правова та нормативна документація системи ПТО
2. Плануюча документація з професійно-теоретичної підготовки
3. Паспорт кабінету (аудиторії)
4. Дидактичне забезпечення предмету та телекомунікаційні засоби навчання, програмне забезпечення
5. Науково-методичне забезпечення викладача загально-технічних та спеціальних навчальних дисциплін

Паспорт КМЗ предмету, професії складається з:

1. **Законодавчо-нормативна документація** (Закон України «Про освіту», «Про професійну (професійно-технічну) освіту», Державний стандарт професійної (професійно-технічної) освіти, «Порядок підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800; «Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» Наказ Міністерства освіти України від 30.05.2006р. № 419; Професійний стандарт «Майстер виробничого навчання»).

2. **Навчально-плануючої документації** (робочий навчальний план, робоча навчальна програма, поурочно-тематичний план, перелік навчально-виробничих робіт, плани уроків, тощо).

3. **Дидактичного забезпечення: друковане** (підручники, посібники, збірники, довідники-словники, комплекти інструкційно-технологічної документації тощо); **звукове** (аудіо-інформація, система сигналів тощо); **екранне** (КТ, ТЗН, кіноекран тощо); **об'ємне** (макети, моделі, муляжі, натуральні зразки, стенди, тренажери).

4. **Матеріально-технічного забезпечення** (перелік обладнання, пристосувань, інструментів матеріалів).

5. **Паспорта кабінету, лабораторії, майстерні**

6. *Методичного забезпечення педагога* (основна та додаткова література з предмету чи професії, методичні розробки з методики викладання, у тому числі і авторські, інформаційний матеріал з періодичних фахових видань, матеріали педагогічного досвіду тощо).

Можливості паспорту КМЗ:

1. Проектувати та планувати освітній процес у закладах професійної освіти.
2. Визначати вид, назву, коротку характеристику, кількість та якість дидактичних засобів навчання, необхідних для якісного вивчення навчального матеріалу.
3. Проводити облік дидактичного та матеріально-технічного забезпечення навчальних кабінетів, майстерень, лабораторій.
4. Організовувати поточну методичну діяльність із створення сучасного навчально-методичного супроводу освітнього процесу у закладах професійної освіти.

3. Науково-методичне забезпечення педагога професійної освіти

В умовах воєнного стану, кардинальних змін у суспільстві, економіці, науці виникає потреба забезпечення професійного розвитку педагога закладу П(ПТ)О в умовах неформальної та інформальної освіти.

Стратегічні зміни в освіті передбачають реалізацію програми великої трансформації «**Освіта 4.0: український світанок**», що підготовлена командою МОН та ґрунтується на основних засадах і принципах Плану відновлення України. Відновлення та розвиток української освіти для європейської інтеграції є основною ідеєю програми. Реалізація якої передбачає персоналізацію навчання, розширення можливостей дистанційного та змішаного навчання, використання безлічі освітніх інструментів, розвиток нових функцій педагога.

Саме тому постає актуальне питання створення індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку педагога в цифровому середовищі закладу освіти. Це **передбачає комплекс заходів із навчально-методичного супроводу педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Таким інструментом професійної підтримки та розвитку є супервізія.**

Крім того однією із проблем, що потребує розв'язання є недостатня співпраця закладів професійної (професійно-технічної) освіти з роботодавцями та бізнес-партнерами. Про це зазначено у Концепції реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти “Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта” на період до 2027 року.

Метою **Концепції** є проведення реформи професійної (професійно-технічної) освіти, що забезпечить виконання таких трьох базових завдань (наведемо два з них):

- * забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти шляхом:
 - удосконалення системи підготовки педагогічних працівників у сфері професійної (професійно-технічної) освіти із залученням до освітнього процесу висококваліфікованих працівників **виробництва** та сфери послуг;
 - * державно-приватне партнерство у сфері професійної (професійно-технічної) освіти та взаємозв'язок з ринком праці через:
 - визнання неформальної та **інформальної освіти**, повних і часткових професійних кваліфікацій.

Процес набуття та оновлення навичок soft and hard skills тісно взаємопов'язаний з розвитком обов'язкових професійних компетентностей педагога, визначених нормативними документами, зокрема стандартами на всіх рівнях вітчизняної освіти.

У відповідності до діючого професійного **стандарту «Майстер виробничого навчання»**, серед обов'язкових компетентностей виокремлюється здатність до розроблення та реалізації програми професійного самовдосконалення, що стає основою для подолання розриву між наукою та виробництвом.

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «МАЙСТЕР ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ»

Режим доступу за посиланням: <http://surl.li/nmwbn>

Серед професійних компетентностей майстра виробничого навчання за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них, професійним стандартом «Майстра виробничого навчання» визначено трудові функції та відповідні професійні компетентності, зокрема:

- * **здійснення методичної роботи**, як здатність розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики, здатність використовувати цифрові технології для розв'язання методичних завдань, здатність до інноваційної діяльності, апробації та поширення її результатів, здатність до аналізу та використання позитивної педагогічної практики;

- * **професійний розвиток**, як здатність до самоаналізу та коригування власної професійної діяльності з урахуванням результатів педагогічного впливу; розробляти та реалізовувати програму професійного самовдосконалення; проводити майстер-класи, відкриті уроки, тренінги тощо; вживати заходи для збереження фізичного та психологічного здоров'я, профілактики професійного вигорання.

Тому головним завданням на сьогодні є систематизація, вивчення передового педагогічного досвіду та освітніх інновацій, новітніх виробничих та сучасних педагогічних технологій з метою популяризації серед педагогів для їх професійного зростання та використання ними в освітньому процесі закладів освіти. Поставлене завдання в умовах сьогодення успішно вирішує віртуальна рубрика-двійник банку передового педагогічного досвіду інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» БІНПО.

Методична скарбничка

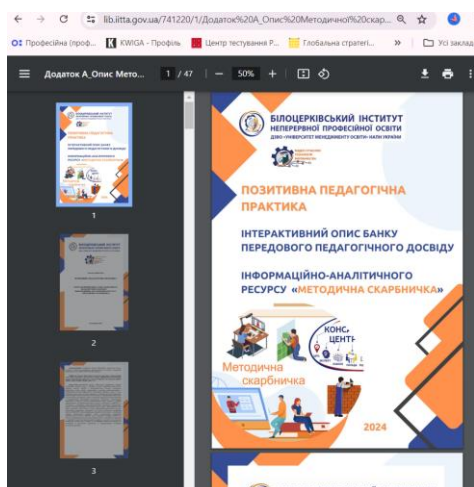
Режим доступу за посиланням: <http://surl.li/ylcc>

Інформаційно-аналітичний ресурс «Методична скарбничка» та команда Консалтингового центру надає суттєву підтримку діючим та майбутнім педагогам професійної освіти щодо взаємообміну педагогічними кейсами для проведення ефективних навчальних занять.

Всього інформаційно-аналітичний ресурс вміщує 1648 методичних матеріалів для 120 професій, у 2256 – кращих освітніх практик за компетенціями на електронних носіях, 169 відеофільмів для 49 професій, узагальнені матеріали спеціалізованих виставок 2021-2024 рр. (презентації і каталоги), 6 збірників за компетенціями, Web – портфолію «Формування кар’єрних орієнтацій здобувачів закладів професійної (професійно – технічної) освіти – умова підготовки конкурентоздатних фахівців на ринку праці.

Інформаційно-аналітичний ресурс «Методична скарбничка» розміщено на сайті БІНПО та складається з рубрик []:

- ✓ Кращі освітні практики педагогічних працівників закладів професійної (ПТ) освіти
- ✓ Мультимедійні інформаційні ресурси новітніх виробничих технологій (за професіями)
- ✓ Каталоги виставок
- ✓ Презентації виставок

Режим доступу за посиланням:

<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741220>

Рубрики під назвами: «Кращі освітні практики педагогічних працівників закладів професійної (ПТ) освіти» та «Мультимедійні інформаційні ресурси новітніх виробничих технологій (за професіями)» містить перелік **методичних** матеріалів згідно професій, підготовка за якими здійснюється закладами професійно-технічної освіти України.

Рубрика «Кращі освітні практики педагогічних працівників закладів професійної (ПТ) освіти» представлена вкладками із назвами професій.

Однією із функцій інформаційного методично-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» є об'єднання та збереження практикоорієнтованих методичних напрацювань, пошук та надання інформації педагогам згідно їх запити.

4. Основна плануюча документація з професійної підготовки

Основна плануюча документація з професійно-теоретичної підготовки:

- ❖ Робочий навчальний план
- ❖ Робоча навчальна програма з предмету (розробляється педагогом на основі типової програми, розглядається на засіданні методичної комісії, затверджується заступником директора)
- ❖ Поурочно-тематичний план з навчальних предметів (розробляється педагогом на основі робочої програми)
- ❖ Плани уроків теоретичного навчання

Основна плануюча документація з професійно-теоретичної підготовки

- ❖ **Робочий навчальний план**
- ❖ **Робоча навчальна програма з предмету** (розробляється педагогом на основі типової програми, розглядається на засіданні методичної комісії, затверджується заступником директора)
- ❖ **Поурочно-тематичний план з навчальних предметів** (розробляється педагогом на основі робочої програми)
- ❖ **Плани уроків теоретичного навчання**

Основна плануюча документація з професійно-практичної підготовки:

- ❖ Робочий навчальний план
- ❖ Робоча навчальна програма з предмету (розробляється педагогом на основі типової програми, погоджується відповідною методичною комісією)
- ❖ Поурочно-тематичний план (розробляється педагогом на основі робочої програми)

Схема плану уроку теоретичного навчання

Тема програми _____
Тема уроку _____

Мета уроку:

- а) *навчальна* - які професійні З,У,Н формуються, закріплюються і розвиваються на уроці;
- б) *розвиваюча* - які операції і прийоми розумової діяльності розвиваються у учнів на уроці;
- в) *виховна* - які якості особистості учнів формуються і розвиваються на уроці.

Тип уроку _____ Вид уроку _____

Дидактичне забезпечення _____

Матеріально-технічне забезпечення _____

Міжпредметні зв'язки _____

Методична мета (*вказується тільки при проведенні відкритих уроків*)

Література _____

Хід уроку

1. Організаційна частина:

- перевірка наявності учнів;
- перевірка готовності учнів до уроку.

2. Актуалізація знань:

- повідомлення теми програми і уроку;
- цільова установка уроку;
- перевірка організації робочих місць та правил додержання учнями ТБ (при виконанні лабораторних або практичних завдань);
- перевірка опорних З,У,Н учнів, необхідних для проведення наступних структурних елементів уроку;
- пояснення характеру і послідовності роботи учнів на уроці.

3. Формування нових знань:

- повідомлення нової навчальної інформації;
- показ нових прийомів розумової і практичної діяльності;
- повідомлення про передовий досвід за темою уроку;
- опитування учнів з метою перевірки засвоєння ними нової інформації;
- пробне виконання учнями нових прийомів, продемонстрованих на уроці викладачем;
- відповідь викладача на запитання учнів.

4. Закріплення нового матеріалу:

- видання завдань для самостійної роботи;
- пояснення послідовності їх виконання;
- перевірка правильності виконання учнями вправ;
- перевірка З,У,Н учнів при користуванні ТЗН;
- надання допомоги учням.

5. Підведення підсумків:

- аналіз діяльності учнів у процесі всього уроку;
- аналіз причин помилок, зроблених учнями на уроці, та засобів їх усунення;
- повідомлення та обґрунтування оцінок;
- видача домашнього завдання.

❖ Перелік навчально-виробничих робіт з професії на семестр чи курс навчання (розробляється майстром під керівництвом старшого майстра)

❖ Плани навчально-виробничої діяльності на півріччя не є обов'язковим документом, розробляється за умови економічних обґрунтувань старшим

майстром на півріччя (при професійно-технічному навчанні - на термін навчання) на основі робочих програм професійно-практичної підготовки, фонду навчального часу, передбаченого на виконання навчально-виробничих завдань, погоджується з заступником керівника з навчально-виробничої роботи і затверджується керівником

❖ **Плани уроків виробничого навчання**

У відповідності до «Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» затвердженого наказом Міністерства освіти України від 30 травня 2006р. № 419 основною навчально-методичною документацією педагога з планування навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах є:

1. *Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника* – відображає основу галузевого компоненту сутності професій та конкретизована з урахуванням зауважень і пропозицій фахівців підприємства-замовника у відповідності із специфікою конкретного виробництва.

Примітка: даний документ є обов'язковим для викладачів професійно-теоретичної підготовки.

2. *Навчальна програма з навчального предмета (типова, робоча)* – це документ, що визначає зміст тем професійних знань, умінь, навичок, способи і методи їх формування, вимоги до знань і умінь з кожної теми. Вимоги до знань і умінь повинні бути сформульовані таким чином, щоб після закінчення вивчення теми можна було перевірити ступінь засвоєння учнями знань та набутих умінь, навичок. Професійно-технічні навчальні заклади розробляють робочі навчальні програми на основі типових.

Робоча навчальна програма з предмета включає пояснювальну записку, тематичний план та зміст програми. Цей документ розглядається відповідною методичною комісією, узгоджується із замовником робітничих кадрів і затверджується директором навчального закладу.

Примітка: із замовником робітничих кадрів погоджуються робочі навчальні програми з тих навчальних предметів, що формують відповідні професії.

Пояснювальна записка з предмета містить:

- призначення предмета, його місце в системі підготовки кваліфікованого робітника;

- цілі навчального предмета:

- освітня (вимоги до знань, умінь учнів з предмета);

- виховна (формування громадянських якостей та професійної спрямованості особистості);

- розвиваюча (розвиток пізнавальних інтересів та здібностей, творчого професійного мислення, формування умінь і навичок самостійної праці);

- обґрунтування структури навчального предмета (логіка послідовності вивчення навчального матеріалу);

- рекомендації до застосування різних форм організації навчання (лекцій, уроків, семінарів, екскурсій, практичних занять і лабораторних робіт тощо);

- рекомендації щодо використання методів навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу (навчальних дискусій, вирішення виробничих ситуаційних задач, ділових ігор тощо);
- посилання на специфіку викладання предмета для різних спеціальностей, якщо програма призначена для кількох спеціальностей.

Тематичний план з предмета – складається у відповідності до робочої навчальної програми, містить найменування тем та відомості про обсяги навчального часу на вивчення тем, лабораторно-практичних робіт.

Зміст програми визначає зміст тем професійних знань, умінь та навичок, вимоги до знань та умінь.

3. *Поурочно-тематичний план* з предмета складається викладачем у відповідності до навчальної програми, розглядається на засіданні відповідної методичної комісії, затверджується заступником директора з навчально-виробничої роботи і є документом багаторазового використання.

4. *План уроку* складається викладачем у відповідності до навчальної програми та поурочно-тематичного плану. За умови проведення уроків у паралельних групах, викладач може скласти один план уроку, але слід враховувати особливості проведення уроку в тій чи іншій групі.

План уроку є особистим документом викладача, складається в довільній формі і має на меті забезпечити викладачу найбільш ефективно проведення уроку.

5. *План проведення лабораторно-практичних робіт* (занять) має свої особливості. У цьому плані потрібно вказати короткий зміст проведення занять, порядок організації та виконання роботи. З метою забезпечення правильної організації лабораторно-практичних занять, для кожної ланки викладачем розробляються інструктивно-технологічні картки, де вказується мета, зміст та послідовність виконання учнями завдань, перелік інструментів, обладнання, матеріалів, технічні умови, правила безпеки праці під час виконання завдань. Інструктивно-технологічні картки розробляються в тій послідовності, в якій учням належить виконувати роботу.

6. Критерії *оцінювання* навчальних досягнень учнів (типові, робочі) - відображають єдині вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів, виступають конкретними нормами, що регулюють виставлення балів з різних навчальних предметів та виробничого навчання (“Типові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з професійної підготовки у системі професійно-технічної освіти” наказ № 459 від 14.06.01. Міністерства освіти і науки).

Робочі критерії оцінювання розробляються на основі “Типових” з кожного предмета та навчальної теми програми.

7. *Паспорт комплексно-методичного забезпечення* предмета документ, що забезпечує оптимальну систему навчально-методичної документації та формування набору засобів навчання і контролю.

8. *Дидактичні можливості* та практична значимість КМЗ предмету (професії) у ЗП(ПТ)О.

Вимоги до сучасного уроку теоретичного навчання

1. Забезпечення єдності теорії і практики.

2. Чітка постановка дидактичної мети і задач уроку та їх ефективна реалізація.

3. Науковість викладання на основі НТП галузі.

4. Застосування найбільш ефективних форм, методів та засобів навчання з метою раціональної реалізації поставлених задач уроку.

5. Проблемно-пошуковий підхід до вивчення учнями нового навчального матеріалу.

6. Ефективне використання сучасного дидактичного та матеріально-технічного забезпечення.

7. Формування в учнів знань, умінь і навичок на основі самостійної й усвідомленої активності.

8. Випереджаючий характер навчання.

9. Інтегрований і системний підхід у навчанні професії на основі ефективної реалізації між предметних зв'язків.

10. Диференційований та індивідуальний підхід до учнів у процесі навчання.

11. Раціональне використання урочного часу шляхом планування чіткої структури уроку.

До складових уроку теоретичного чи виробничого навчання входять цілі. Цілі теоретичного навчання пов'язані з формуванням навчальної, розвиваючої та виховної мети.

Навчальна мета передбачає:

- засвоєння міцного та усвідомленого обсягу загально технічних та спеціальних знань за обраним фахом;
- оволодіння культурою розумової діяльності, формування науково обґрунтованого світогляду;
- формування знань, умінь і навичок планування і здійснення теоретичного процесу навчання;
- формування вмінь і навичок щодо застосування теоретичних знань на практиці;
- формування готовності до оволодіння сучасною технікою і технологією виробництва.

Розвиваюча мета передбачає формування:

- раціонального мислення;
- пізнавальної активності та самостійності;
- уваги, спостережливості;
- критичного, аналітичного та логічного мислення;
- вмінь та навичок до самоконтролю та планування своєї діяльності;
- творчого мислення.

Виховна мета спрямована на виховання:

- культури навчального процесу;
- поваги до праці, обраної професії;
- моральних якостей учнів як особистостей;
- дисципліни, сумлінності, відповідальності, ініціативи тощо.

6. ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ТЕМА 2 МУЛЬТИМЕДІЙНІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ЯК СКЛАДНИК КОМПЛЕКСНОГО МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Рекомендовані питання для обговорення

1. Переваги використання мультимедійних технологій, зокрема інформаційно-презентаційного навчального матеріалу. Структура електронного документа.
2. Принципи дизайну та стильового оформлення презентації.
3. Оформлення текстової та числової інформації на слайді.
4. Рекомендації щодо подання графічних об'єктів (малюнок, діаграма, графік) та таблиць.
5. Доцільність використання анімації слайдів та об'єктів слайду.
6. Особливості та порядок застосування гіперпосилань. Способи збереження мультимедійних презентацій.
7. Етапи ефективного подання мультимедійної презентації.
8. Приклади мультимедійних презентацій у професійній діяльності педагога закладу П(ПТ)О.

Література: 1-5, 12-14, 16, 21-22

Завдання до семінарського заняття

1. Проаналізуйте проблемні моменти використання мультимедійних технологій в освітньому процесі.
2. Зпроектуйте структуру заняття з використанням мультимедійної презентації.
3. Обґрунтуйте та наведіть приклад дизайну та стильового оформлення мультимедійної презентації портфоліо педагога П(ПТ)О.
4. Визначте оптимальний варіант подання мультимедійної презентації для активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти.
5. Враховуючи доцільність використання мультимедійних засобів навчання на різних типах занять, визначте найбільш ефективні для вашої діяльності.

ТЕМА 3 ДИДАКТИЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЇ

Рекомендовані питання для обговорення

1. Основні дидактичні засоби навчання професії.
2. Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки у ЗП(ПТ)О та його відповідність сучасному стану виробництва (сфери послуг).

3. Методика розробки сучасного дидактичного забезпечення уроків теоретичного навчання з урахуванням ролі інноваційного інформаційного середовища в освітній діяльності закладу професійної освіти.

Література: 12-14, 20-24

Опорний конспект

1. Основні дидактичні засоби навчання професії.

Одним із основних розділів паспорту комплексного методичного забезпечення предмету є дидактичне забезпечення предмету та телекомунікаційні засоби навчання, програмне забезпечення.

Дидактичного забезпечення педагог закладу професійно-технічної освіти обирає із врахуванням специфіки викладення навчального матеріалу та особливості професії для максимальної доступності інформації для здобувачів освіти. Зокрема, *друковане* (підручники, посібники, збірники, довідники-словники, комплекти інструкційно-технологічної документації тощо); *звукове* (аудіо-інформація, система сигналів тощо); *екранне* (КТ, ТЗН, кіноекран тощо); *об'ємне* (макети, моделі, муляжі, натуральні зразки, стенди, тренажери).

На сьогодні актуальним питанням є розробка якісних програм з впровадження цифрової освіти за допомогою **інтерактивних модулів, віртуальних симуляторів, навчальних відео та 3D-анімацій.**

Найпростішим та дієвим інструментом реалізації КМЗ в умовах змішаного навчання є **мультимедійні технології**, зокрема комп'ютерні презентації, які дозволяють активізувати навчальний процес, зробити його інтерактивним та таким, що запам'ятовується. Це дозволяє поєднувати засвоєння інформації та розвиток творчих здібностей здобувачів освіти, а також вдосконалення їх практичних вмінь у використанні цифрових технологій. Мультимедійні традиційні, інтерактивні, відео-презентації є актуальною технологією, яка покращує інформативність та ефективність освітньої і виховної діяльності педагогічного працівника.

В умовах змішаного та дистанційного навчання візуалізація освітнього контенту стала невід'ємною частиною навчальної діяльності закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Крім того засоби візуалізації даних є ефективним інструментом реалізації комплексного методичного забезпечення освітнього процесу.

Загальновідомими стали результати наукових досліджень про більший відсоток запам'ятовування людиною візуальної інформації. Якщо ж поєднати візуальний і звуковий способи передачі інформації, то сприйняття змісту інформації збільшується до 65 %. Варто відзначити й особливості сприймання інформації сучасним поколінням молоді. До них належить своєрідне «кліпове» мислення, сприйняття світу як низки мало пов'язаних подій і фактів. Сучасна молодь має можливість навчатися в інтернеті, швидко взаємодіє завдяки використанню соціальних мереж, живе в умовах інтенсивного інформаційного навантаження, проте проблемою є концентрація уваги, виокремлення головних аспектів інформаційного й навчального матеріалу, встановлення взаємозв'язків,

логіки подій, застосування системного підходу до процесів і явищ навколишнього світу [3].

Візуалізація навчальної інформації передбачає відбір, структурування і оформлення навчального матеріалу в візуальний образ, заснований на різних способах пред'явлення інформації і взаємозв'язках між цими способами, що сприяють активній роботі мислення здобувача освіти при читанні й осмисленні змісту представленого матеріалу.

А тому цілями використання візуальної інформації є:

- інформаційне навчання, спрямоване на відтворення інформації, тобто репродуктивне;
- розвиток розумових здібностей, як от аналіз, синтез, класифікація, узагальнення, систематизація, тобто пізнавальна, перетворювальна та продуктивна діяльність;
- спонукання здобувачів освіти до використання, представлення засвоєних і нових знань у нових ситуаціях, що відбувається зокрема під час виконання ними практичних завдань із застосуванням візуалізації інформації.

Водночас для значної кількості педагогів закладів професійної (професійно-технічної) освіти своєрідним викликом стала життєва і професійна необхідність опанування сучасними цифровими інструментами візуалізації інформації [1,2].

Цифрові технології, а саме засоби візуалізації даних дозволяють якісно організувати змішане та дистанційне навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, виходячи з потреб та інтересів здобувачів освіти для здійснення підготовки конкурентоспроможних фахівців на міжнародному, національному та регіональному ринках праці [1,2,4,6].

Тому виникає необхідність методичного супроводу педагога закладу П(ПТ)О в умовах неформальної та інформальної освіти. Використання достовірних джерел, що містять банк передового педагогічного досвіду, приклад практичного впровадження новітніх педагогічних та виробничих технологій в освітній процес, результати використання цифрових технологій, зокрема для візуалізації процесів під час уроків теоретичного та виробничого навчання педагогами закладів П(ПТ)О.

Інформаційно-аналітичний ресурс «Методична скарбничка» БІНПО надає можливість педагогам отримати методичну підтримку для свого професійного зростання маючи доступ до методичних розробок уроків професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки, банку матеріалів кращих освітніх практик за професіями, інструкційно-технологічних карток, презентацій, контрольних-аналітичних та інших методичних матеріалів, які допоможуть різним категоріям педагогічних працівників в практичній діяльності

Сервіси для створення візуального контенту пропонують безліч шаблонів, фотографій, зображень, анімаційних картинок шрифтів, ефектів для створення презентацій, таблиць, шаблонів, обкладинок, сертифікатів тощо. Усі шаблони мають встановлені розміри зображень для стандартних типів візуального контенту — наприклад, розмір слайду презентації, обкладинки для публікації в різних соціальних мережах, фону для Zoom тощо. MS PowerPoint, Canva, Crello

мають багато шаблонів, дотичних до сфери освіти: розклад занять, сертифікати, таблиці й шаблони для різноманітних навчальних активностей, мають інтерфейс українською мовою [4].

Сервіси для створення і зберігання відеоконтенту (OBS Studio, Camtasia, YouTube) дозволяють записати лекції, інструкції або презентації з екрану комп'ютера чи іншого пристрою, зберегти й оприлюднити відеоконтент (фрагмент виробничого процесу, обробка вузла виробу, етап приготування страви тощо).

Сервіси для створення завдань на закріплення, узагальнення, контроль знань Learningapps, OnlineTestPad, Kahoot, Quizlet, Classtime використовуються для перевірки знань (проведення тестування з використанням питань і завдань різного типу), створення кросвордів, ребусів.

Використання засобів візуалізації даних дозволяє підвищити якість освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної освіти) для підготовки висококваліфікованих конкурентоспроможних на ринку праці фахівців. Використання позитивної педагогічної практики банку передового досвіду інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» сприяє професійному самовдосконаленню педагога щодо здатності розробляти навчально-методичний комплекс з виробничого навчання та виробничої практики; навчально-методичний комплекс предмета.

2. Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки у ЗП(ПТ)О та його відповідність сучасному стану виробництва (сфери послуг).

Одним із завдань педагога професійної освіти є підготовка сучасного висококваліфікованого фахівця галузі, здатного швидко адаптуватись в умовах сучасного виробництва. А тому викладачі професійно-теоретичної та майстри професійно-практичної підготовки повинні володіти інформацією про актуальні та новітні інструменти, матеріали, обладнання, устаткування.

Зусилля відділу сучасних технологій виробництва, який розвиває ресурс спрямовані на формування у фахівців інноваційного погляду на розвиток професійної компетентності галузевого спрямування, опанування ними новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи.

Одним із напрямків діяльності відділу сучасних технологій виробництва для реалізації поставленого завдання є відвідування Міжнародних виставок для формування кейсів новітніх виробничих технологій, їх узагальнення і систематизація з метою апробації, поширення в освітньому процесі закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Підсумком участі є систематизація матеріалів Міжнародних спеціалізованих виставок, підготовка презентацій, альбомів, відеоматеріалів, створення каталогів матеріалів виставок:

- цифрових інформаційних ресурсів сучасних технологій виробництва;
- виробників сучасного обладнання, інструментів.

За результатами відвідування виставок командою відділу підготовлено та створено каталоги, презентації та відеоматеріали, що дають можливість педагогам закладів професійно-технічної освіти, які здійснюють підготовку фахівців відповідного профілю ознайомитись:

- з сучасними технологіями, ідеями, трендами і тенденціями для облаштування інтер'єру: меблі, освітлення, предмети декору, текстиль, покриття для підлоги, кераміка і сантехніка; інновацій у виробництві будівельних матеріалів, огляд передових технологій і послуг галузі (режим доступу: <http://surl.li/oerms>);

- з експозиціями виробників та дистриб'юторів професійного кухонного, кавового обладнання, обладнання для випічки; пакувальними матеріалами та обладнанням; клінінгового обладнання, послуг, професійної хімії та засобів гігієни; інвентар для бару, столових приборів та аксесуарів для сервірування столу, посуду еліт-класу; обладнання та устаткування для готелів; продукти харчування і напоїв для HoReCa;

- з сучасним косметологічним та лазерним обладнанням естетичної медицини, перманентного макіяжу, SPA-Wellness – обладнання; матеріалами професійної косметики, витратними матеріалами, інструментами та аксесуарами для косметології, професійного одягу.

Процес професійно-особистісного розвитку педагога є динамічним та спричинений освітніми змінами. Завдяки систематичним оновленням методичних матеріалів інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» та проведенню онлайн-заходів створюється основа спрямованості педагога на системний саморозвиток та самоосвіту, відповідальність та педагогічне партнерство. Кожен методичний матеріал ресурсу є своєрідною мотивуючою підтримкою педагога щодо практичної реалізації нововведень в освітній процес. Стає елементом зовнішньої мотивації, створюючи умови та надаючи засоби для професійного зростання. Педагоги, керовані внутрішніми та зовнішніми мотивами до професійно-особистісного розвитку визначаються високою пізнавальною активністю:

- демонструють високий пізнавальний інтерес, прагнення до розвитку та удосконалення навчальної діяльності, змісту й організації освітнього процесу;

- обирають нетрадиційні методи та форми навчання та викладу матеріалу, потребують креативних, відкритих до співпраці та співробітництва педагогів.

Необхідними умовами формування стійких мотивів професійно-особистісного розвитку педагогів є:

- **змістові:** фасилітація, коучинг, особистісно-орієнтований методичний супровід, коригування індивідуальної освітньої траєкторії, різні форми роботи під час онлайн-зустрічей;

- **дидактичні:** надання педагогам вільного вибору необхідних методичних матеріалів, структурування та диференціація освітніх практик за актуальністю та роками, застосування принципу відкритого доступу до ресурсу для опрацювання інформації педагогами у зручний час;

– **психологічні**: формування інтересу до нових інноваційних освітніх практик, усвідомлення цілей професійно-особистісного розвитку, теоретичного та практичного значення розроблених методичних матеріалів.

Тому системна взаємодія з матеріалами передового педагогічного досвіду інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» та консалтинговим центром «Новітні педагогічні й виробничі технології» у колі активних та креативних педагогів сприяє підтримці внутрішньої та зовнішньої мотивації до побудови власної освітньої траєкторії професійно-особистісного розвитку.

Використання інформаційно-аналітичного ресурсу забезпечують формування позитивного ставлення до процесів професійного та особистісного зростання особливо в міжкурсовий період, оволодіння навиком підтримки внутрішньої мотивації та власних можливостей, ресурсів, вміння розробляти проектом власного розвитку.

З огляду на результати пропонуємо розроблені рекомендації щодо побудови вдалої індивідуальної освітньої траєкторії професійно-особистісного розвитку педагога в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти:

- визначити перелік компетентностей, рівень яких варто підвищити;
- визначити ресурси для професійно-особистісного зростання;
- розвивати навички самоменджменту;
- застосовувати отримані знання, вміння навички в педагогічній діяльності.

3.Методика розробки сучасного дидактичного забезпечення уроків теоретичного навчання з урахуванням ролі інноваційного інформаційного середовища в освітній діяльності закладу професійної освіти.

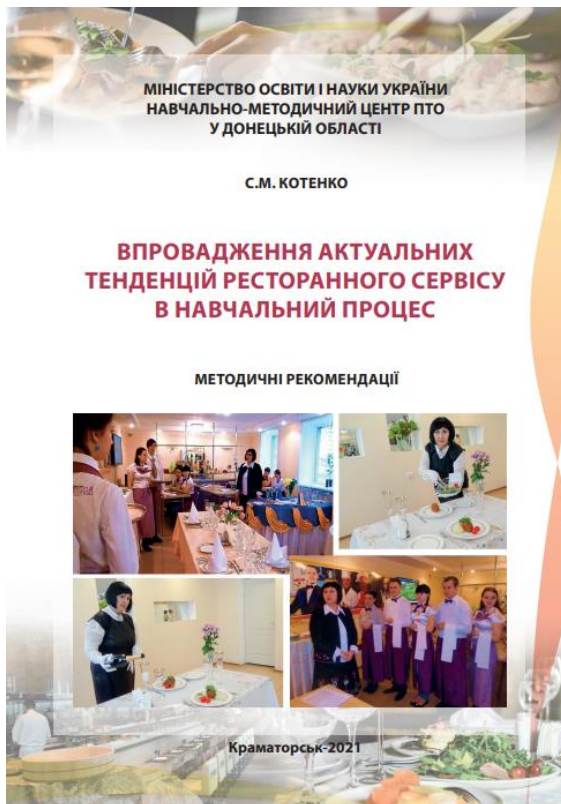
Модель змішаного навчання

Предмет/спеціальність	Технологія штукатурних робіт		
Обрана модель	Ротаційна модель : перевернутий клас (здобувачі освіти самостійно опрацьовують новий теоретичний матеріал, а на занятті відбувається його практичне опрацювання).		
Назва розділу (кількість годин)	Опорядження поверхонь простою штукатуркою (нанесення простої штукатурки)		
Навчальні результати	Опрацювати та засвоїти призначення та характерні риси кожного штукатурного шару, послідовність технологічних прийомів накидання, намазування та затирання штукатурного розчину, правила приготування будівельних розчинів, правила користування інструментами, безпечні прийоми праці		
Теми до розділу	Форми змішаного навчання		Оцінювання/цифрові застосунки
	Очна форма навчання: види діяльності/цифрові застосунки	Онлайн навчання Онлайн-заняття: види діяльності/цифрові застосунки	

Штукатурні шари			Робота з підручником А.С. Нікулдіна "Штукатурні роботи" стор. 224–225 Конспект	Самооцінювання Вправа "Відповідники" Вправа "Вгадай слово" Тестове завдання для самоконтролю
Накидання штукатурного розчину навкидь кельмою з сокода			Аудіо Презентація Конспект	Самооцінювання Вправа "Лабіринт" Вправа "Відсутнє слово" Тестове завдання для самоконтролю
Накидання штукатурного			Конспект Відеоурок (практичні прийоми)	Самооцінювання Вправа "Убійть крота"

розчину навкидь кельмою з ящика				Вправа "Заповнити пропуски" Тестове завдання для самоконтролю
Накидання штукатурного розчину кельмою			Конспект Відеоурок (практичні прийоми)	Самооцінювання Вправа "Заповнити пропуски" Вправа "Вікторина" Тестове завдання для самоконтролю
Намазування штукатурного розчину соколом			Конспект Відеоурок (практичні прийоми)	Самооцінювання Вправа "Числова грама" Вправа "Пазли" Тестове завдання для самоконтролю
Намазування штукатурного розчину кельмою			Конспект Відеоурок (теорія + практичні прийоми)	Самооцінювання Вправа "Наведіть порядок" Вправа "Просте упорядкування" Тестове завдання для самоконтролю
Намазування штукатурного розчину ціферком			Конспект Відеоурок (теорія + практика)	Самооцінювання Вправа "Ігрова вікторина" Вправа "Просте упорядкування" Підготовка презентацій на тему "Розрівнювання розчину" та розміщення в Гугл Класі для загального ознайомлення
Розрівнювання штукатурного розчину		Відеоконференція в zoom		Взаємооцінювання підготовки презентацій

		Демонстрація учнівських презентацій Робота в малих групах		Mentimeter Jamboard Тестове завдання для самоконтролю
Загирання штукатурного розчину			Конспект Лекція Відеочорок (практичні прийом)	Самооцінювання Вправа "Відповідники" Вправа "Кросворд" Тестове завдання для самоконтролю
Тематична контрольна робота	Відпрацювання прийомів нанесення штукатурного розчину			Тестування

ПРИГОТУВАННЯ СУПІВ. РОБОЧИЙ ЗОШИТ

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ НА ТЕМУ: «ПРИГОТУВАННЯ ПЮРЕПОДІБНИХ СУПІВ» (ЕЛЕКТРОННИЙ ПОСІБНИК)

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА З ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЯ ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ З ОСНОВАМИ ТОВАРОЗНАВСТВА» УРОКУ «ТЕХНОЛОГІЯ ПРИГОТУВАННЯ СТРАВ ЗІ СМАЖЕНОГО М'ЯСА (ЯЛОВИЧИНИ) ПОРЦІЙНИМИ ШМАТКАМИ; БІФШТЕКС, ФІЛЕ, ЛАНГЕТ, АНТРЕКОТ, РОМШТЕКС ТА ІНШЕ» З ВИКОРИСТАННЯМ ПРОГРАМНОЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІДТРИМКИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ОНЛАЙН-КУРСУ ПРИГОТУВАННЯ СОУСІВ

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ-КОНФЕРЕНЦІЇ З ПРЕДМЕТІВ «ТЕХНОЛОГІЯ ПРИГОТУВАННЯ ЇЖІ З ОСНОВАМИ ТОВАРОЗНАВСТВА» ТА «ФІЗИКА І АСТРОНОМІЯ» НА ТЕМУ: «КАВА. ПРАВИЛА ПРИГОТУВАННЯ КАВИ. ВЛАСТИВОСТІ ГАЗІВ, РІДИН І ТВЕРДИХ ТІЛ»

- МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО УРОКУ-КОНФЕРЕНЦІЇ

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ-ТРЕНІНГУ З БІОЛОГІЇ І ЕКОЛОГІЇ НА ТЕМУ: «РАЦІОНАЛЬНЕ ХАРЧУВАННЯ – ОСНОВА НОРМАЛЬНОГО ОБМІНУ РЕЧОВИН»

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ З ЕЛЕМЕНТАМИ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ НА ТЕМУ: «ПРИГОТУВАННЯ ФАРШІВ ТА НАЧИНОК»

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА ЕЛЕКТРОННОГО ПОСІБНИКА НА ТЕМУ: «МЕХАНІЧНА ОБРОБКА МОРЕПРОДУКТІВ»

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ МЕХАНІЧНА КУЛІНАРНА ОБРОБКА СУБПРОДУКТІВ

ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ТУШКУВАННЯ М'ЯСА: М'ЯСО ТУШКУВАНЕ, ЯЛОВИЧИНА ТУШКУВАНА В КИСЛО-СОЛОДКОМУ СОУСІ, БИТКИ УКРАЇНСЬКІ, КРУЧЕНИКИ, ПЕЧЕНІ, ГУЛЯШ, АЗУ, РАГУ З БАРАНИНИ, СВИНИНИ, ПЛОВ, ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ СТРАВ

- МУЛЬТИМЕДІЙНА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО УРОКУ

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК: «ОСНОВИ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА СИСТЕМА НАССР В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА»

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ НА ТЕМУ: «ПРИГОТУВАННЯ СТРАВ ІЗ М'ЯСНОЇ КОПТЛЕТНОЇ ТА СЧЕНОЇ МАСИ»

ІНТЕРАКТИВНИЙ КОНТЕНТ З ПРЕДМЕТІВ «САНІТАРІЯ ТА ГІГІЄНА ВИРОБНИЦТВА» ТА «ФІЗІОЛОГІЯ ХАРЧУВАННЯ»

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА УРОКУ ДИЛОВОЇ-ГРИ НА ТЕМУ: «ПРИГОТУВАННЯ БЕЗРІЗДЖОВИХ ВИДІВ ТІСТА ТА ВИРІВІВ З НЬОГО»

Курс "Приготування соусів" РН 6.2

Про курс

Зміст курсу

Глосарій термінів

Тема 1

Тема 2

Тема 3

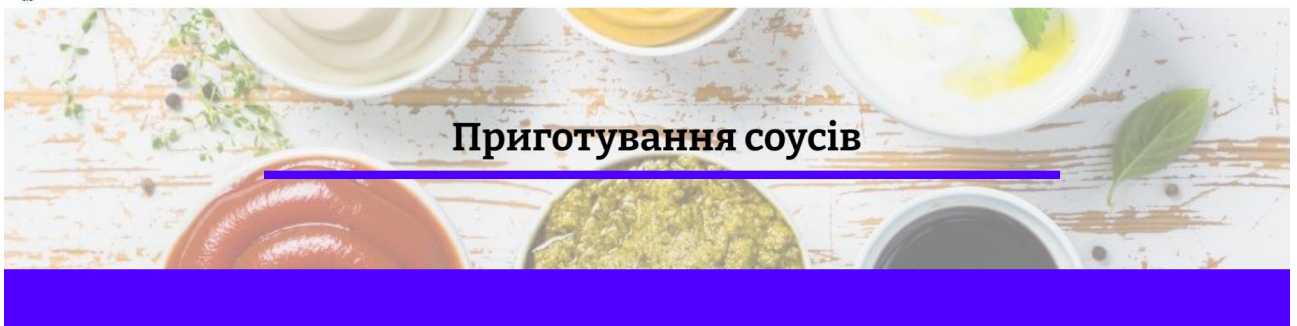
Тема 4

Тема 5

Тема 6

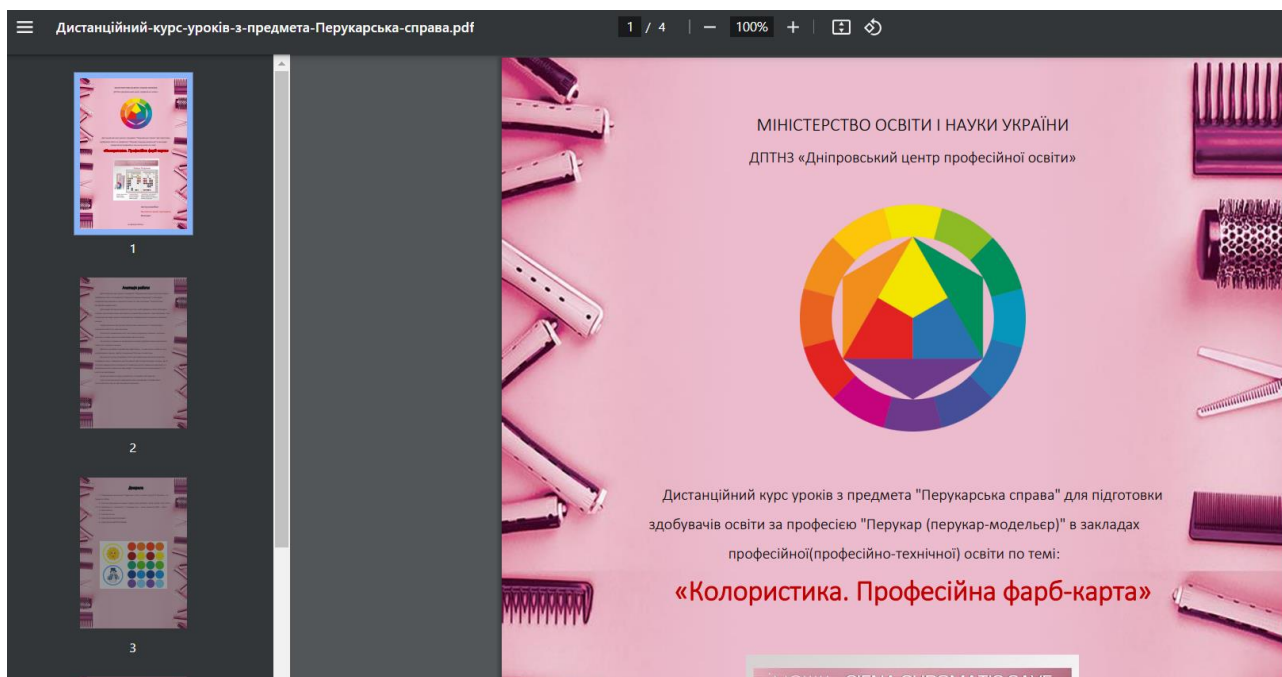
Фінальний тест

Сертифікат

На курсі «Приготування соусів» ви отримаєте знання та закріпите практичні навички про всі аспекти технологічного процесу приготування соусів:

- вибір інгредієнтів для приготування соусів;
- класифікація та асортимент соусів;
- технологія приготування соусів;
- вимоги до якості соусів;
- методи виправлення недоліків, які можуть виникнути при приготуванні соусів;

Режим доступу за посиланням: <http://surl.li/lylcc>

Завдання до семінарського заняття

1. Розробити паспорт КМЗ для визначеного навчального предмету з професійно-теоретичної підготовки.
2. Розробити схему плану уроку теоретичного навчання з обраної Вами професії. Додайте використання засобів візуалізації даних (мультимедійної презентації) та вправ або завдань, розроблених у середовищі цифрових онлайн застосунків.
3. Знайдіть та використайте цифровий застосунок для створення мультимедійної презентації, який ви ще не використовуєте у своїй професійній діяльності.

Практичне завдання. Відкрийте мультимедійну презентацію під назвою «РЕФЛЕКСІЯ Цифрові інструменти», що знаходиться у вкладці файли платформи Teams. Виконайте дублювання першого слайду, вкажіть своє прізвище та ім'я та розташуйте на передньому плані картинку програм у необхідному Вам кожному секторі. Напишіть 1-2 пропозиції щодо покращення цифрової компетентності.

7. ПРОБЛЕМНО-ПОШУКОВІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СЛУХАЧА

Питання для самоконтролю до теми 1

1. Сформулюйте мету та дидактичні функції комплексного методичного забезпечення навчальної дисципліни.
2. Визначте структурні складові паспорту КМЗ навчальної дисципліни.
3. Визначте структурні складові Державного стандарту професії.
4. Яким чином реалізується компетентнісний підхід у процесі розробки робочої навчальної програми з навчальної дисципліни ?
5. Які професійні компетенції формуються в учнів при застосуванні дидактичного і матеріально-технічного забезпечення?
6. Що входить до науково-методичного забезпечення викладача загально-технічних та спеціальних дисциплін?
7. Сформулюйте дидактичні можливості та практичну значимість КМЗ навчального предмету у ЗП(ПТ)О.

Питання для самоконтролю до теми 2

1. Сформулюйте сутність поняття «мультимедійна презентація».
2. Наведіть приклад структури електронного документа, вмісту інформаційних слайдів згідно професійної діяльності педагога.
3. Сформулюйте мету і завдання застосування мультимедійних технологій у професійному навчанні.
4. Охарактеризуйте проблемні моменти використання мультимедіа в освітньому процесі.
5. Сформулюйте особливості мультимедійної презентації для різного типу занять.
6. Охарактеризуйте основні етапи розробки мультимедійної презентації.
7. Визначте особливості застосування законів композиції, колористики та ергономіки до мультимедійних презентацій.
8. Сформулюйте переваги використання мультимедійних презентацій в освітньому процесі.
9. Наведіть приклад використання мультимедійної презентації у своїй професійній діяльності та проаналізуйте на відповідність дотримання принципів колористики, композиції та ергономіки.
10. Створіть власну схему послідовних кроків створення успішної мультимедійної презентації.

8. КОМПЛЕКС ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Мультимедіа – це ...

- а)* це набір слайдів з елементами анімації та можливістю звукового супроводу;
- б)* це сукупність сучасних інформаційних технологій, що дозволять за допомогою комп'ютерних засобів відтворювати текстову, графічну, відео- та аудіоінформацію, створювати спеціальні ефекти;
- в)* це основні елементи презентації, які створює користувач

2. Комп'ютерна презентація – це ...

- а)* це набір слайдів з елементами анімації та можливістю звукового супроводу;
- б)* це сукупність сучасних інформаційних технологій, що дозволять за допомогою комп'ютерних засобів відтворювати текстову, графічну, відео- та аудіоінформацію, створювати спеціальні ефекти;
- в)* це основні елементи презентації, які створює користувач

3. Слайди – це ...

- а)* це набір слайдів з елементами анімації та можливістю звукового супроводу;
- б)* це сукупність сучасних інформаційних технологій, що дозволять за допомогою комп'ютерних засобів відтворювати текстову, графічну, відео- та аудіоінформацію, створювати спеціальні ефекти;
- в)* це окрема екранна сторінка, що містить текстові, графічні, відео- та звукові об'єкти, гіперпосилання.

4. Переходи між слайдами — це...

- а)* візуальне подання інформації з широкими можливостями налаштування;
- б)* подібні до анімації ефекти, які відтворюються, якщо перейти від одного слайда до наступного;
- в)* вибір стилю об'єкта презентації.

5. Гіперпосилання в презентації дозволяє ...

- а)* візуально подати інформацію з широкими можливостями налаштування;
- б)* здійснювати збереження зображень у файлах різних форматів;
- в)* переходити від одного слайда до іншого, до розташування в локальній мережі або в Інтернеті або навіть до іншого файлу або програми.

6. Комплексне методичне забезпечення (КМЗ) – це ...

- а)* документ, в якому зафіксована навчально-методична документація, навчальна та методична література, а також оптимальний набір засобів навчання, необхідних для повного та якісного вивчення всіх вузлових питань щодо теми програм теоретичного чи виробничого навчання;

б) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу;

в) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів.

7. Засоби навчання – це ...

а) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів;

б) документ, в якому зафіксована навчально-методична документація, навчальна та методична література, а також оптимальний набір засобів навчання, необхідних для повного та якісного вивчення всіх вузлових питань щодо теми програм теоретичного чи виробничого навчання;

в) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу.

8. Паспорт КМЗ – це ...

а) документ, в якому зафіксована навчально-методична документація, навчальна та методична література, а також оптимальний набір засобів навчання, необхідних для повного та якісного вивчення всіх вузлових питань щодо теми програм теоретичного чи виробничого навчання;

б) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів;

в) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу.

9. Комплексне методичне забезпечення навчального предмета (теми предмета) – це ...

а) сукупність засобів, що дозволяють створити для кожної теми предмета необхідну навчально-методичну документацію, розроблені засоби навчання (площинна наочність, натуральні зразки механізмів, інструкційно-технологічний

матеріал, картки контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок, засобів технічного навчання, творчі завдання тощо);

б) сукупність предметів (об'єктів) матеріально-технічного оснащення навчального закладу, матеріально-технічного та дидактичного забезпечення навчальних дисциплін (професій), призначених для передачі та засвоєння навчальної інформації, формування практичних умінь і навичок, ефективного керування педагогом навчально-виробничою діяльністю учнів;

в) планування, розробка та створення оптимальної системи навчально-методичної документації та засобів навчання, необхідних для повної і якісної професійної підготовки відповідно до вимог Державного стандарту ПТО та у межах робочої навчальної програми курсу.

10. Освітній процес – це ...

а) методика формальної освіти, згідно з якою учень/учениця засвоює одну частину матеріалу онлайн, частково самостійно керуючи своїм часом, місцем, шляхом і темпом навчання, а іншу частину матеріалу вивчає у шкільному класі. Водночас, усі активності впродовж вивчення того чи іншого предмету логічно пов'язані між собою і, як результат, учень отримує цілісний навчальний досвід;

б) це форма навчання, що базується на використанні широкого спектра традиційних і нових інформаційних технологій та їхніх технічних засобів, які залучаються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем і здобувачем освіти; це навчання на відстані, яке здійснюється за допомогою сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій у реальному часі або асинхронно;

в) інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться у вищому навчальному закладі (науковій установі) через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

9. ГЛОСАРІЙ КЛЮЧОВИХ СЛІВ

Формальна освіта - це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою (Стаття 8 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Неформальна освіта - це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій (Стаття 8 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям (Стаття 8 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Дуальна форма здобуття освіти - це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання осіб у закладах освіти (в інших суб'єктів освітньої діяльності) з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації, як правило, на основі договору (Стаття 9 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Підвищення кваліфікації - набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань (Стаття 18 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Безперервний професійний розвиток - це безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей фахівців після здобуття вищої та/або післядипломної освіти, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності і триває впродовж усього періоду його професійної діяльності (Стаття 18 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Національна система кваліфікацій - це сукупність інституцій і правових норм, що регулюють формування і розвиток освітніх та професійних кваліфікацій, їх відповідність потребам суспільства і ринку праці (Стаття 37 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень (Стаття 42 Закон України «Про освіту» редакція від 24.03.2024 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>).

Уміння/навички - здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Уміння/навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів, комунікацію) (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» №1341 від 23 листопада 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12>).

Знання - осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання фактів та уявлення) і теоретичні (концептуальні, методологічні) (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» №1341 від 23 листопада 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12>).

Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, що набуваються у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» №1341 від 23 листопада 2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n12>).

"Теоретична підготовка" - плануються заходи щодо вдосконалення організації та методики викладання теоретичних навчальних предметів, пошуків найбільш ефективних і

оптимальних методів навчання, розробки дидактичних матеріалів для комплексного методичного забезпечення занять (уроків) (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» № 419 від 30 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>).

"Професійно-практична підготовка" - плануються заходи щодо забезпечення і вдосконалення організації виробничого навчання та виробничої практики, розробки відповідних планів, дидактичних матеріалів для комплексного методичного забезпечення занять (уроків), підбір навчально-виробничих робіт тощо (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» № 419 від 30 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>).

"Методична робота" - плануються заходи з аналітичної, організаційної, пошукової, дослідницької, науково-практичної, інформаційної діяльності з метою удосконалення професійної компетентності педагогічних працівників, підвищення ефективності навчально-виробничого процесу, оновлення змісту професійно-технічної освіти, а також розробка навчально-планувальної документації, планування роботи педагогічної ради, методичних комісій, методичного кабінету ПТНЗ тощо (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» № 419 від 30 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>).

"Підвищення кваліфікації педагогічних працівників" - плануються заходи щодо підвищення кваліфікаційного рівня педагогічних працівників у системі післядипломної освіти, стажування на виробництві і у навчальних закладах та контролю за періодичністю навчання (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» № 419 від 30 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>).

Робоча навчальна програма з навчального предмета (далі - робоча навчальна програма) - це документ, що визначає зміст і обсяг знань та умінь учнів, слухачів, розроблений викладачем ПТНЗ, погоджується відповідною методичною комісією (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» № 419 від 30 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>).

Робоча навчальна програма з професійно-практичної підготовки - це документ, що визначає зміст і обсяг професійних знань, умінь, навичок учнів, слухачів та способи і методи їх формування, розроблений майстром виробничого навчання ПТНЗ, погоджений відповідною методичною комісією (Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах» № 419 від 30 травня 2006 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06#Text>).

Педагогічна технологія (за Ярмаченко М.Д.) – сукупність засобів і методів відтворення теоретично обґрунтованих процесів навчання і виховання, що дозволяють успішно реалізувати поставлені освітні цілі.

Мультимедійна презентація – це програма, яка може містити текстові матеріали, фотографії, малюнки, діаграми та графіки, слайд-шоу, звукове оформлення і дикторський супровід, відеофрагменти й анімацію, тривимірну графіку.

Слайд – це окрема екранна сторінка, що містить текстові, графічні, відео- та звукові об'єкти, гіперпосилання.

Мультимедіа – це поєднання різних форм подання інформації: текстової, графічної, звукової, відео та ін.

Microsoft PowerPoint (повна назва - Microsoft Office PowerPoint) - це програма для створення і проведення слайдових презентацій, що є частиною Microsoft.

Інтерактивність – здатність інформаційно-комунікаційної системи активно й адекватно реагувати на дії користувача.

Анімація – це динамічний візуальний ефект, доданий до текстового або графічного об'єкта слайда (текст або зображення, що рухається, виділення кольором, іншим шрифтом тощо). Додати анімацію можна до окремих об'єктів на слайді, до слайда в цілому та групи слайдів.

Гіперпосилання – активний (виділений кольором) текст, зображення чи кнопка на вебсторінці, натиснення на яку (активізація гіперпосилання) викликає перехід на іншу сторінку чи іншу частину поточної сторінки.

10. КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ ПУНКТ

За консультаціями чи уточненнями окремих питань електронного курсу можна звернутися до викладача Оліферчук Оксани Михайлівни за електронною поштою omr_7@ukr.net або у вайбер, телеграм за номером +38-097-76-58-81

11. ЦИФРОВА БІБЛІОТЕКА

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Законопроект «Про професійну (професійно-технічну) освіту» / Електронний ресурс. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc3_current (дата звернення: 5.02.2024).
2. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-p> (дата звернення: 5.02.2024)
3. Концепція цифровізації Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти на 2022-2026 роки. Вікторія Сидоренко. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 28 с.
4. “Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах” Наказ Міністерства освіти України від 30.05.2006р. № 419. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/RE12585>.

Основна література

5. Доповідь на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра» (дидактичний інтенсив «Підготовка і підвищення кваліфікації конкурентоздатних на ринку праці фахівців засобами цифрової дидактики») на тему: «Методичний супровід педагога професійної освіти засобами інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка». 28 квітня 2023р. URL <http://lib.iitta.gov.ua/735797/>
6. Європейська рамка цифрової компетентності для освітян. URL:

<https://ec.europa.eu/jrc/en/digcompedu> (дата звернення: 5.02.2024).

7. Змішане навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/11/30/Zmish.navch.u.zakl.P-PT-O.30.11.pdf?fbclid=IwAR0QurJJ-mg4lIWdVe5lHPab6c_EUzyCfmf7M76f3TLGqbteYLaVKfoJfg

8. Інструмент самооцінювання «Колесо цифрових компетентностей» <https://digital-competence.eu>

9. Левченко О. М. Основи створення комп'ютерних презентацій: [Навч. посіб.] / О. М. Левченко, І. В. Завадський, І. О. Завадський. – К. : Вид. група ВHV, 2010. – 368 с.

10. Навчально-методичний посібник для закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Змішане навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти/Оксана Пасічник, Юлія Єлфімова, Христина Чушак, Олена Шинаровська, Андрій Донець. — К.: 2021. — 92 с. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/11/30/Zmish.navch.u.zakl.P-PT-O.30.11.pdf?fbclid=IwAR0QurJJmg-t4lIWdVe5lHPab6c_EUzyCfmf7M76f3TLGqbteYLaVKfoJfg.

11. Національна онлайн-платформа з цифрової грамотності .Режим доступу: <https://osvita.diiia.gov.ua/testing>

12. Оксана Оліферчук. Мультимедійна презентація як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО, 2024. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/737717/>

13. Оліферчук О.М. Засоби візуалізації даних як складник комплексного методичного забезпечення освітнього процесу в закладах П(ПТ)О. Педагогічна діяльність в епоху цифрового освітнього середовища: сучасні підходи та інструменти: регіональний науково-практичний семінар, м. Біла Церква, 28 червн. 2024 р. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. С. (подано до публікації)

14. Оліферчук О.М. Інформаційно-аналітичний ресурс «Методична скарбничка» як освітній тренд ХХІ ст. в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти. Сучасна дидактика для розвитку професійних навичок кваліфікованих робітників: освітні тренди і вимоги: регіональний науково-методичний інтенсив, м. Біла Церква, 28 бер. 2024 р. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. С. 131–135 URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741116>

15. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника (проект) / Н. Морзе, О. Базелюк, І. Воротникова, Н. Дементівська, О. Захар, Т. Нанаєва, О. Пасічник, Л. Чернікова // Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. — 2019. — Вип. спецвип. — С. 1–53. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/27905/1/digital%20comp%20teacher%20Morze.pdf> (дата звернення: 5.02.2024).

16. Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти «Розвиток фахової компетентності майстрів виробничого навчання закладів професійної освіти в умовах інноваційних освітніх викликів». Вікторія Сидоренко, Олена Юденкова, Світлана Шевчук. Біла Церква, 2023. 78 с

17. Петрушак О. М. Роль інформаційно-аналітичного ресурсу «Методична скарбничка» Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти для професійно-особистісного розвитку педагога. Імідж сучасного педагога : електрон. наук. фах. журн. (категорія «Б»). 2023. № 4 (211). С. 62–69. <http://isp.poippo.pl.ua/article/view/282572>) URL <http://lib.iitta.gov.ua/735848/>

18. Правила оформлення текстів на слайдах <https://www.youtube.com/watch?v=enVpewIy7fc>

19. Програма Intel® «Навчання для майбутнього» // [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://iteach.com.ua/>

20. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>

21. Розвиток цифрової компетентності педагогічних працівників закладів професійної

(професійно-технічної) освіти засобами інформаційнокомунікаційних технологій: навчальний посібник / Івашев Є.В., Сахно О.В., Грядуща В.В., Денисова А.В., Лукіянчук А.М., Удовик С.І. Біла Церква: БІНПО, 2021. 258 с. URL: https://binpo.com.ua/wpcontent/uploads/2021/11/%D0%9F%D0%9E%D0%A1%D0%86%D0%91%D0%9D%D0%98%D0%9A_%D0%A0%D0%9E%D0%97%D0%92%D0%98%D0%A2%D0%9E%D0%9A_%D0%A6%D0%9A-1.pdf.

22. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб. тез доповідей учасників всеукр.наук.-практ.семінару (Київ, 12 березня 2019 р.) / за заг.ред., О.В.Овчарук. Київ.: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2019 108 с.